

UNDERSØGELSE BLANDT DØGNINSTITUTIONER OG OPHOLDSSTEDER FOR BØRN OG UNGE

Belægning, økonomi og hjemtagelser

januar 2012

Et samarbejde mellem

LANDSFORENINGEN AF OPHOLDSSTEDER,
BOTILBUD OG SKOLEBEHANDLINGSTILBUD

SOCIAL PÆDAGOGERNE

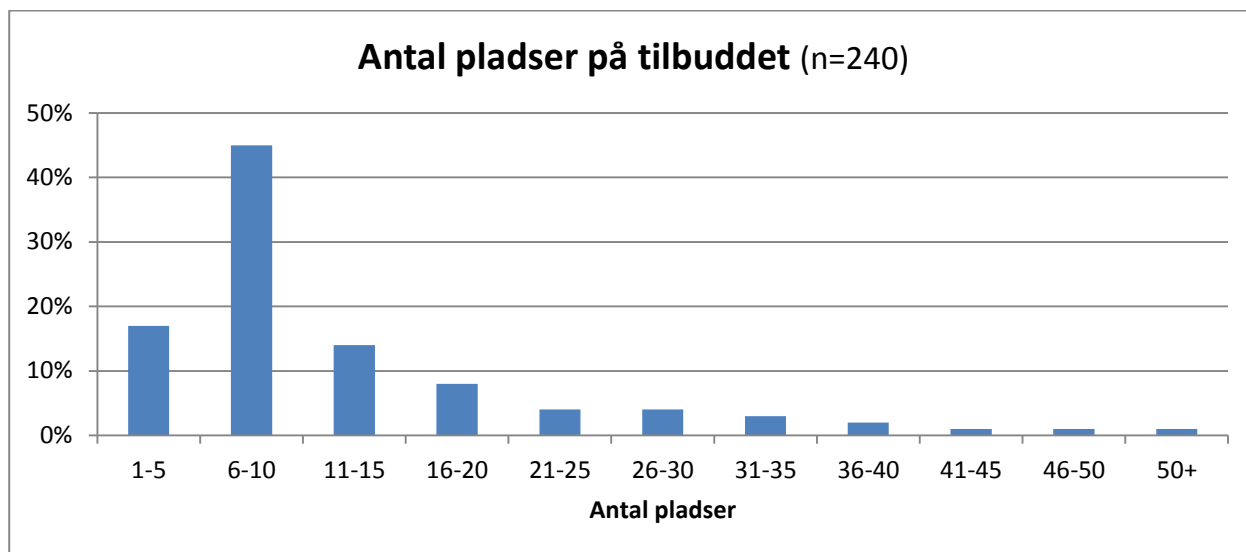
Denne rapport er lavet på baggrund af et elektronisk survey, som Socialpædagogerne har gennemført i samarbejde med Landsforeningen af Opholdssteder (LOS) og Foreningen af Danske Døgninstitutioner (FADD) i november 2011.

Denne Rapport beskæftiger sig spørgsmålene vedr. Belægning, økonomi og hjemtagelser

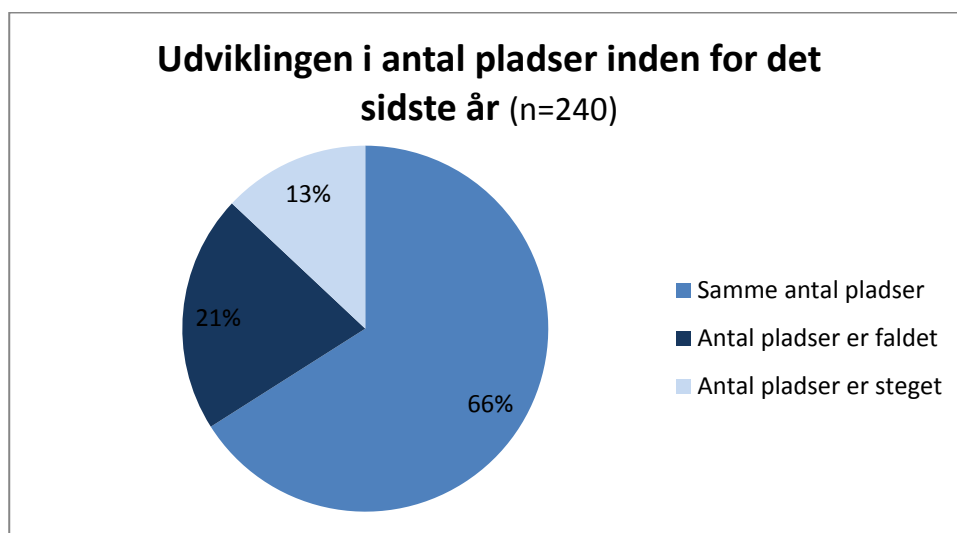
Hovedresultater:

- 21 % svarer, at der er sket et fald i antallet af pladser på deres døgninstitution eller opholdssted inden for det sidste år. Samtidig svarer 42 % af respondenterne, at der er sket et fald i belægningen på deres døgninstitution eller opholdssted inden for det sidste år, mens 15 % svarer, at der har været samme belægning i hele perioden, men at det ikke er fuld belægning.
- 37 % svarer ja til, at de fra kommunernes side er blevet mødt med et ønske om prisnedsættelse i forbindelse med en mulig anbringelse.
- 51 % af de der er blevet mødt af et ønske om prisnedsættelse, har ligeledes oplevet, at et barn/ung ikke er blevet anbragt hos dem, fordi de valgte ikke at imødekomme ønsket om at sænke prisen.
- 57 % har oplevet, at kommunerne generelt ønsker at lave kortere forløb for anbragte børn/unge.
- 9 % svarer, at deres tilbud står over for at skulle lukke, mens 36 % svarer, at deres tilbud står over for at skulle nedjustere aktiviteterne. Årsagen til denne udvikling findes, ifølge respondenterne, i manglende henvendelser og indskrivninger fra kommunerne og, som følge heraf, en støt faldende belægning samt fyringer af medarbejdere og færre aktiviteter udbudt til børnene og de unge.
- 30 % svarer, at kommunerne uplanlagt flytter børn/unge fra døgninstitutionen eller opholdsstedet. Respondenterne bliver også spurgt, hvilke begrundelser de har fået fra kommunerne for disse uplanlagte flytninger. Langt størstedelen nævner økonomi og hjemtagning.

Belægning

Langt størstedelen af respondenterne (45 %) svarer, at deres tilbud har mellem 6-10 pladser. 17 % svarer, at deres tilbud har 1-5 pladser, mens 14 % svarer, at der er mellem 11-15 pladser. 8 % arbejder på tilbud, hvor der er mellem 16-20 pladser. 5 % arbejder på tilbud, hvor der er mellem 26-30 pladser og 3 % på tilbud hvor der er mellem 31-35 pladser. 2 % svarer, at der er mellem 36-40 pladser, og 1 % svarer hhv. 41-45, 46-50 og 50+ pladser.

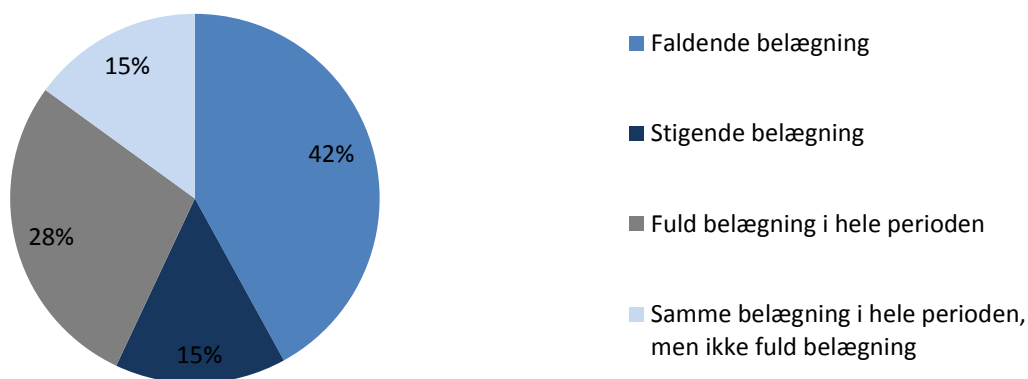

To tredjedele af respondenterne svarer, at der har været det samme antal pladser på deres tilbud inden for det sidste år. 21 % svarer, at antallet af pladser er faldet, mens 13 % svarer, at antallet af pladser er steget.

Der er blevet krydset mellem udviklingen i antal pladser inden for det sidste år og målgrupper.

For småbørnsinstitutioner, med børn i alderen 0-6 år, har 15 % oplevet faldene antal pladser og 71 % samme antal pladser. For tilbud med unge i alderen 7-17 år, har 20 % oplevet faldende antal pladser og 66 % samme antal pladser

Udviklingen i belægningen inden for det sidste år (n=240)

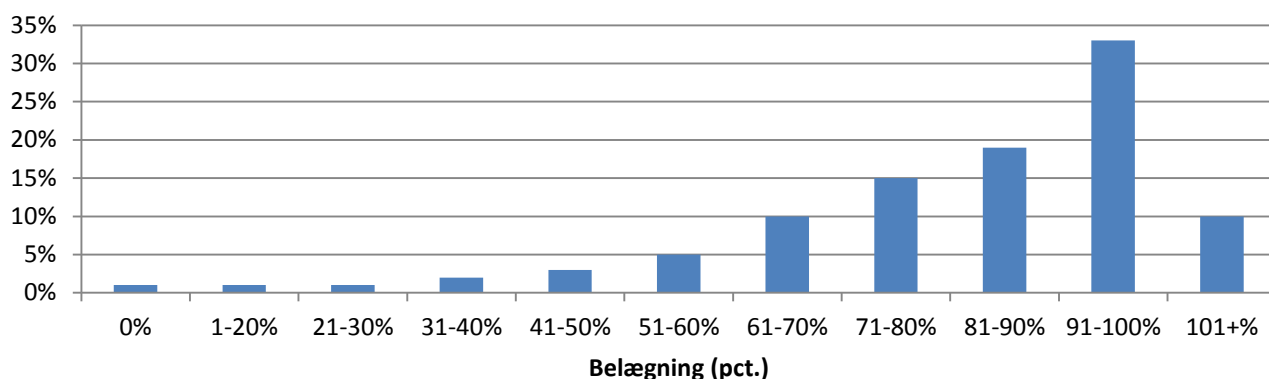

42 % af respondenterne svarer, at der er sket et fald i belægningen på deres døgninstitution eller opholdssted inden for det sidste år. 18 % svarer, at der har været fuld belægning i hele perioden, mens 15 % svarer, at der har været samme belægning i hele perioden, men at det ikke er fuld belægning, og yderligere 15 % svarer, at der har været en stigende belægning inden for det sidste år.

Der er blevet krydset mellem følgende spørgsmål: Udviklingen i belægningen indenfor det sidste år og målgruppen.

Det viser sig, at Belægningen er faldet mest for de 12-14 årige (41 %) og 15-17 årige (44 %)

Den gennemsnitlige belægning angivet i pct. inden for det sidste år (n=236)

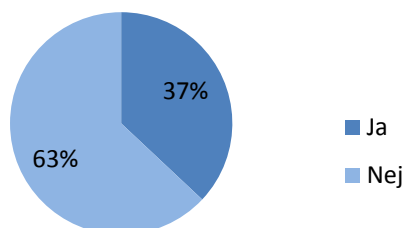

Ovenfor vises den gennemsnitlige belægning angivet i pct. inden for det sidste år. 33 % af respondenterne angiver en belægning mellem 91-100 %. 19 % angiver en belægning mellem 81-90 %. 15 % angiver en belægning mellem 71-80 % og 10 % angiver en belægning mellem 71-80 % yderligere 10 % angiver en belægning på 101 % eller mere.

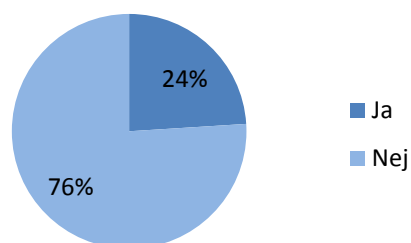
Økonomi

Respondenterne bliver i undersøgelsen spurgt om, hvorvidt de fra kommunernes side er blevet mødt med et ønske om at sænke prisen i forbindelse med en mulig anbringelse.

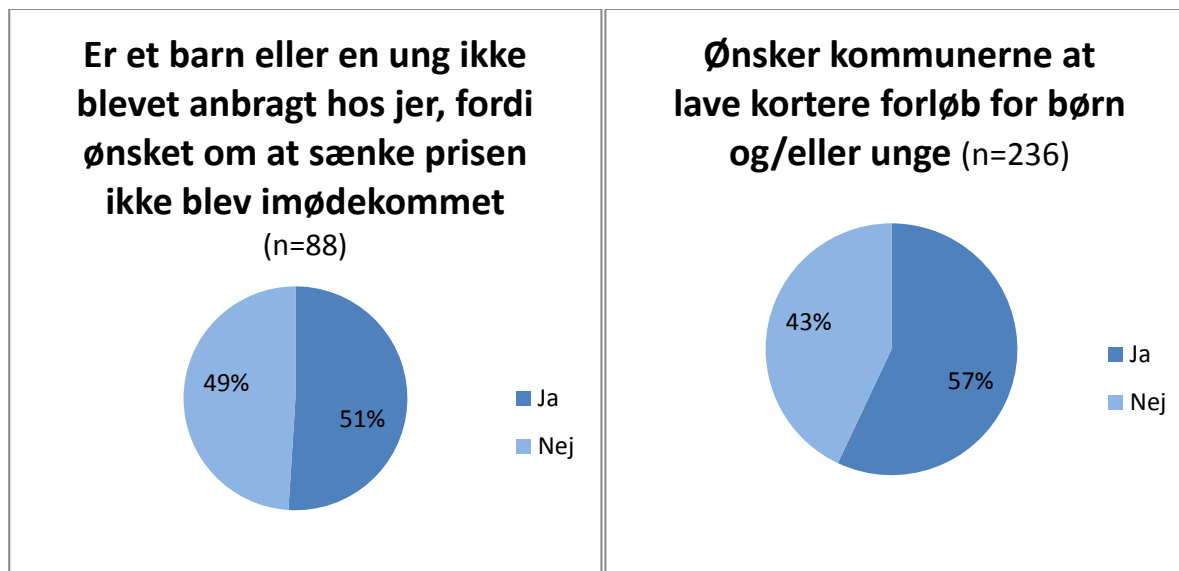
Er I blevet mødt med et ønske fra kommunerne om at sænke prisen i forbindelse med en mulig anbringelse (n=240)

Hvis ja, sænkede I prisen grundet dette ønske (n=88)

37 % af respondenterne svarer ja til, at de fra kommunernes side er blevet mødt med et ønske om prisnedsættelse i forbindelse med en mulig anbringelse. Af de 37 %, der svarer ja til, at de fra kommunernes side er blevet mødt med et ønske om prisnedsættelse, svarer 24 % at de rent faktisk sænkede prisen grundet dette ønske.

Over halvdelen af respondenterne (51 %) har oplevet, at et barn eller en ung ikke er blevet anbragt hos dem, fordi de valgte ikke at imødekomme ønsket om at sænke prisen. Derudover oplever 57 % af respondenterne, at kommunerne generelt ønsker at lave kortere forløb for anbragte børn og unge.

Der er blevet foretaget følgende kryds: Ønsker kommuner at lave kortere forløb for børn/unge og er I blevet mødt med et ønske fra kommuner om at sænke prisen i forbindelse med en mulig anbringelse:

For dem som svarer ja til at kommunerne ønsker kortere forløb, svarer 51 % samtidig, at de er blevet mødt med ønske fra kommunerne om at sænke priserne i forbindelse med en mulig anbringelse

For dem som svarer nej til at kommunerne ønsker kortere forløb, svarer kun 16 %, at de er blevet mødt med ønske fra kommunerne om at sænke priserne

Respondenterne bliver også spurgt om, hvorvidt deres tilbud står over for at skulle lukke (n=238)

9 % svarer, at dette er tilfældet, mens 91 % svarer, at det ikke er tilfældet

Respondenterne, der svarer ja til, at deres døgntilbud eller opholdssted står over for at skulle lukke, er blevet bedt om at angive årsagerne hertil.

De oftest nævnte årsager bag lukning er manglende henvendelser og indskrivninger fra kommunerne samt opsagte driftsoverenskomster og en, som følge heraf, faldende belægning og omlægning af døgntilbud til dagtilbud:

"Kommunen udsulter os".

"Ingen henvendelser i 2 år - trods brochurer, e-mail og telefonkontakt til alle landets kommuner".

"Mangel på unge der får tilbuddet, men de unge findes jo stadig".

De respondenter, der svarer nej til, at deres tilbud står over for at skulle lukke, bliver spurgt, om de så står over for at skulle nedjustere aktiviteterne (n=215).

36 % svarer, at dette er tilfældet, mens 64 % svarer, at det er det ikke

De respondenter, der svarer ja til, at deres tilbud står over for at skulle nedjustere deres aktiviteter, har ligeledes angivet årsagerne hertil.

Den oftest nævnte årsag er faldende belægning grundet manglende henvisning fra kommunerne:

"Vi ved bare, at der stort set INGEN efterspørgsel er på pladser pt. Og sådan har det været de sidste 2 år. Vi står overfor flere, der pga. alder skal udskrives til sommer, og ud fra det nuværende efterspørgselsbillede forventer vi ikke at kunne fortsætte på nuværende niveau".

Mange respondenter beskriver også konsekvenserne af den faldende belægning for aktivitetsniveauet på deres tilbud:

"Vi har afskediget 60 ud af 100 medarbejdere".

"Vi nedsætter udgifterne til personalets uddannelse og udvikling".

"Færre personale. Færre udad huset aktiviteter. Mere kollektiv behandling. Mindre individuel behandling".

"Spare på specielle hjælpemidler, samt på feriekoloni og fornøjelsesture ud af huset".

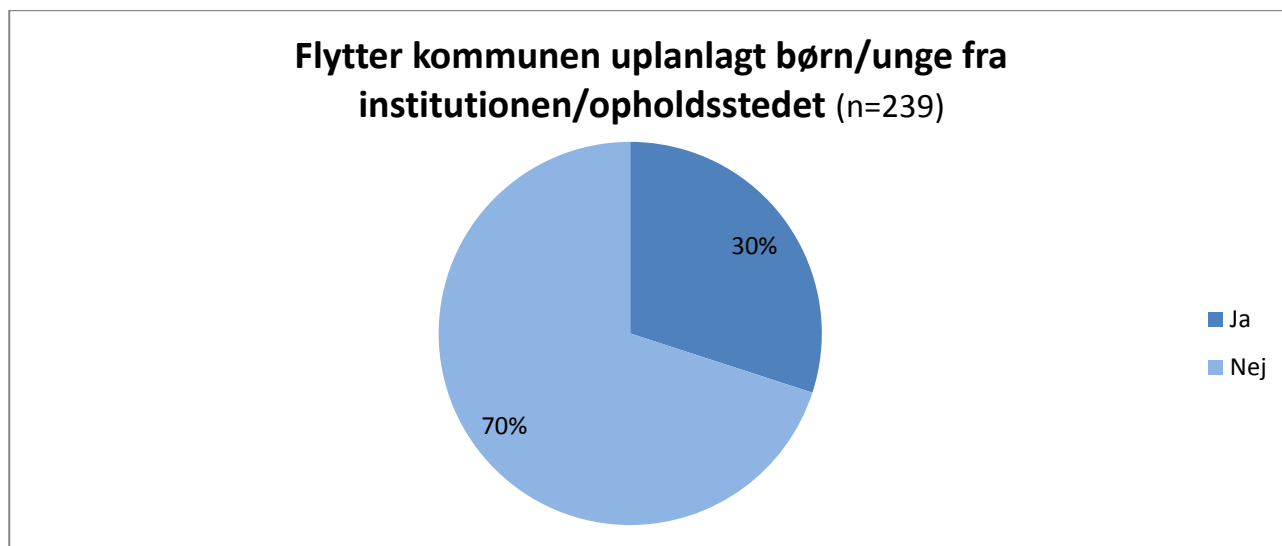
"Hjemrejser mv. indskrænkes til specifikke weekender for i højere grad at kunne spare medarbejdertimer. Derudover er administrativt og praktisk personale trukket ind i pædagogiske opgaver, samt mindsket bemanning udenfor spidsbelastningerne".

I forlængelse af ovenstående blev respondenterne spurgt, hvorvidt de forventer fyringer?

71 % svarer, at de forventer fyringer.

Hjemtagelse/hjemgivelse

Respondenterne bliver i undersøgelsen spurgt, om kommunerne uplanlagt flytter børn og/eller unge fra døgninstitutionen eller opholdsstedet.

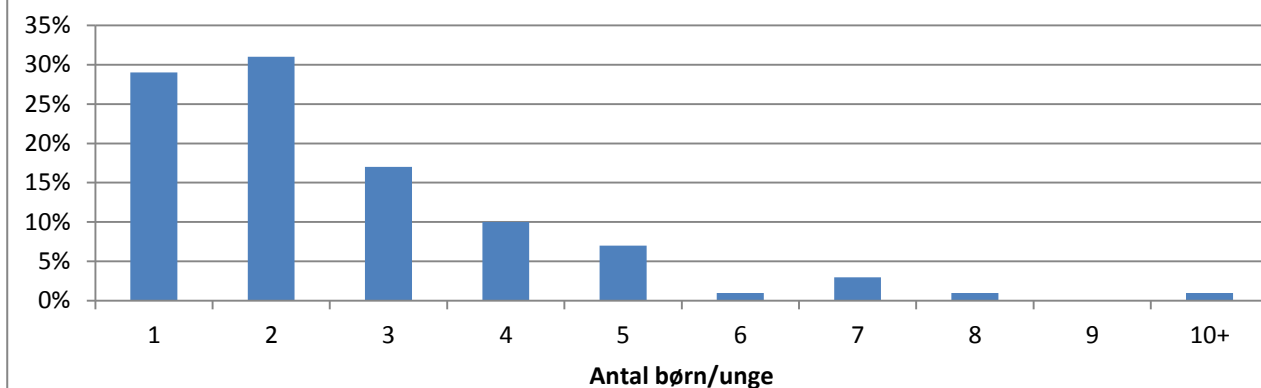
30 % af respondenterne svarer ja til, at kommunerne uplanlagt flytter børn og/eller unge fra døgninstitutionen eller opholdsstedet.

Der er blevet Krydset mellem følgende spørgsmål: Flytter kommunerne uplanlagt børn/unge fra institutionen/opholdsstedet og er jeres tilbud en/et opholdssted eller døgninstitution.

83 % af dem som svarer ja til, at kommunerne uplanlagt flytter børn/unge fra institutionen/opholdsstedet, er opholdssteder.

73 % af dem som svarer nej til, at kommuner kommunerne uplanlagt flytter børn/unge fra institutionen/opholdsstedet, er opholdssteder.

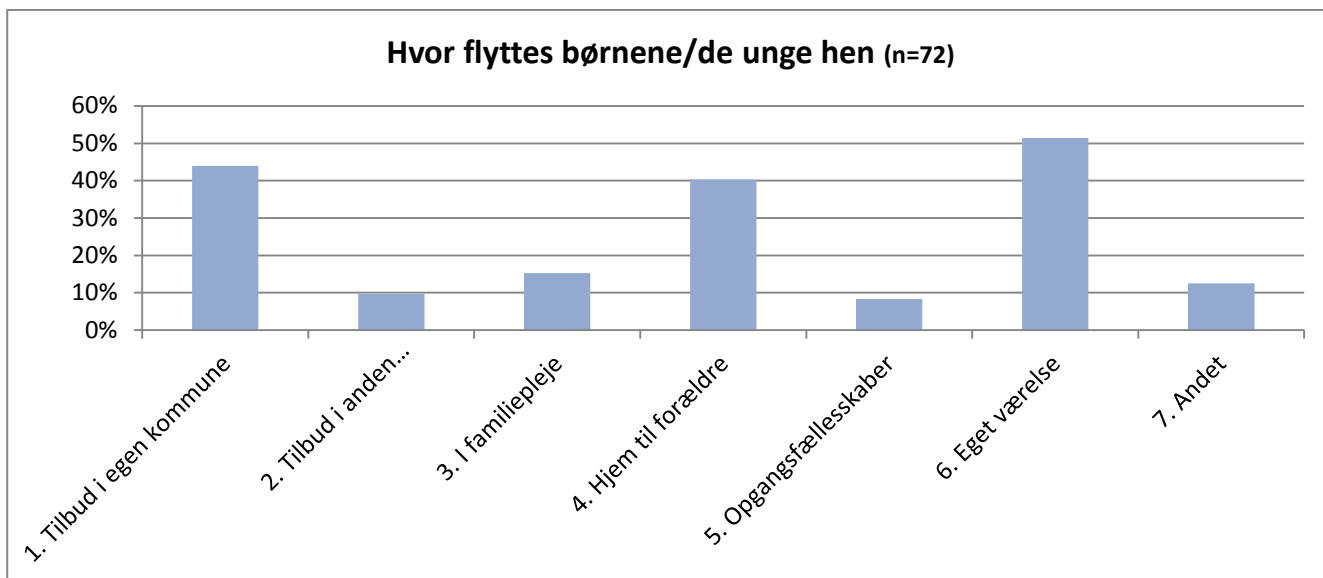
Hvor mange børn/unge er på denne måde blevet flyttet inden for det sidste år (n=71)

Langt de fleste døgninstitutioner og opholdssteder (60 %) har haft 1 eller 2 børn/unge inden for det sidste år, der uplanlagt er blevet flyttet, mens næsten alle de resterende (34 %) har haft mellem 4-6 børn/unge, der er blevet flyttet uplanlagt inden for det sidste år.

Der er blevet krydset mellem følgende spørgsmål: Hvor mange børn/unge er på denne måde blevet flyttet inden for det sidste år og tilbuddets antal pladser.

Gennemgangen viser, at der er nogenlunde overensstemmelse imellem antal borgere der uplanlagt er blevet flyttet og størrelsen på tilbuddet. Med mindre udsving, så er der i mellem 4-15 pladser i de tilbud som har fået flyttet 1-2 børn og unge. De tilbud som har fået flyttet 3 til 10 børn/unge, har fra 15-44 pladser

44 % flyttes til tilbud i egen kommune, 10 % flyttes til tilbud i anden kommune end hjemkommunen, 15 % flyttes i familiepleje, 40 % flyttes hjem til forældre, 8 % flyttes i opgangsfællesskaber, 51 % af børnene og de unge flyttes på eget værelse og 7 % flyttes til en anden foranstaltning end de her nævnte

Respondenterne bliver også spurgt, hvilke begrundelser de har fået fra kommunerne for disse uplanlagte flytninger. Langt størstedelen nævner økonomi og, afledt heraf, hjemtagning:

"Til referat: at man har fundet en anden placering - udenfor referat: at man skal finde en billigere løsning".

"Vores klare oplevelse er, at kommunernes økonomiske begrænsning, og deraf afledte prioriteringer på socialområdet (læs: færre døgnanbringelser), er hovedforklaringen".

"Politisk beslutning om, at alle opgaver skal løses af hjemkommunen. Samt manglende økonomi".

Andre begrundelser, som respondenterne nævner, er, barnets/den unges udvikling og alder, samt barnets/den unges ønske om at komme hjem. Men respondenterne fornemmer, at der bag disse begrundelser ligeledes ligger økonomiske hensyn:

"Den unge er blevet 18 år og har pludselig ikke brug for døgndekning mere".

"At de unge er nået langt i deres anbringelsesforløb, således at de er i stand til at mestre andre (læs billigere) tilbud".

"At de unge er blevet så 'gode' ... og at der skal spares på økonomien".

"De giver de unge et tilbud bag vores ryg, og fortæller dem, at de kan få det bedre ved at bo selv. Herefter takker den unge ja til tilbuddet".

"Børnene og de unge vil gerne noget andet (og de får et urealistisk tilbud, som de vanskeligt kan afvise!!). Uofficielt nævner alle rådgivere økonomi som årsag".

Undersøgelsens metode

Surveyet er tilrettelagt som et elektronisk spørgeskema med i alt 61 spørgsmål, hvoraf langt de fleste er stillet alle deltagere. Nogle få spørgsmål er dog opfølgning på specifikke svar, hvorfor kun nogle respondenter er blevet stillet disse.

Deltagere

Målgruppen for surveyet er ledere samt mellemledere i døgninstitutioner og på opholdssteder for børn og unge. Det elektroniske survey blev udsendt til 514 mailadresser.

123 mailadresser stammer fra medlemsarkivet hos Foreningen af Danske Døgninstitutioner (FADD) og 391 mailadresser stammer fra medlemsarkivet hos Landsforeningen af Opholdssteder (LOS), som Socialpædagogerne har gennemført denne undersøgelse i samarbejde med.

Udsendelse

Det elektroniske survey blev udsendt til de 514 e-mailadresser den 17. november 2011. 32 e-mailadresser har vist sig at være fejlbehæftede, og disse er derfor udgået af undersøgelsen. En rykker blev udsendt den 22. november til de respondenter, der endnu ikke havde svaret, hvorefter surveyet blev lukket for besvarelser den 28. november 2011.

Besvarelser

313 respondenter har påbegyndt besvarelsen af spørgeskemaet, og ud af disse har 242 gennemført. Det giver en svarprocent på 50 % på færdiggjorte besvarelser i forhold til det teoretisk mulige antal respondenter (482).

Repræsentativitet

Blandt de 236 respondenter, der har besvaret spørgsmålet om, hvorvidt deres tilbud er et opholdssted eller en døgninstitution, svarer 76 % opholdssted og 24 % døgninstitution. Denne fordeling stemmer nøjagtig overens med fordelingen af mailadresser mellem LOS og FADD.

182 respondenter har angivet beliggenhedskommune. Der indgår 66 forskellige beliggenhedskommuner i undersøgelsen – jævnt geografisk fordelt, hvorfor spredningen må betegnes som god blandt opholdsstederne.

55 respondenter har angivet driftskommune/region. 34 forskellige driftskommuner og 3 forskellige driftsregioner indgår i undersøgelsen, og den geografiske spredning må betegnes som god blandt døgninstitutionerne.

Der er ydermere kontrolleret for tilbuddets ejerform. Ud af 234 respondenter, der har svaret på spørgsmålet om tilbuddets ejerform, svarer 70 % at de er selvejende/fondsejet, 11 % at de

er selvejende med driftsoverenskomst, 10 % at de er kommunale, 6 % svarer andet og 3 % svarer at de er regionale.

Undersøgelsen antages at afdække området 'døgninstitutioner og opholdssteder' i meget høj grad, idet FADD organiserer alle døgninstitutioner på børne- og ungeområdet med undtagelse af ca. 10 tilbud og LOS organiserer 400 opholdssteder for børn og unge ud af ca. 600 tilbud.